

Jaarverslag 2020

Inleiding

2020 was vanwege het voorduren van de coronapandemie zonder meer een bewogen jaar, voor iedereen.

Natuur en gezondheid verbinden voor kwaliteit van leven is waar de NFH voor staat. Het stemt positief dat in toenemende mate het belang van natuur voor de gezondheid wordt herkend en erkend. Of het nu gaat om schoon (drink)water, schone lucht, onze directe leefomgeving of de natuurgebieden. Het is niet voor niets dat organisaties zoals de Wereld Gezondheid Organisatie, die zich voorheen niet veel bezig hielden met de natuurlijke omgeving, de bescherming van de natuur nu mede op nummer 1 zetten.

Ook de Nederlandse rijksoverheid onderkent steeds meer het belang van de fysieke omgeving, de natuur en het groen, voor onze gezondheid. Mooi is dat deze ontwikkeling ook zichtbaar is bij een groeiend aantal gezondheidsinstellingen, zoals ziekenhuizen, GZ-instellingen en zorghuizen.

En dat is niet alleen mooi, het is essentieel. Om weer op te krabbelen na de coronacrisis en klaar te zijn voor de toekomst, moet elk beleid en al onze maatschappelijke acties worden geleid door één doorslaggevende prioriteit: De kwaliteit van leven en de gezondheid van mens en natuur, met respect voor hun nauwe verwevenheid.

NFH ondersteunt deze ontwikkeling met inspiratie, expertise, raad, en daad.

In 2020 is er door Nature For Health en partners ook een aantal hele mooie activiteiten gerealiseerd en ontwikkelingen ingezet.

Te veel om te noemen, maar we kunnen het niet nalaten om toch even de helend landschap dag op 7 oktober er uit te lichten. Op die dag werd ons inspiratiecentrum Nature For Health geopend bij Van Helvoirt Groenprojecten en het eerste deel van de helend landschap route in het Van Gogh Nationaal Park geopend. NFH kreeg complimenten van de directeur-generaal van de Wereldgezondheidsorganisatie, de EU Commissaris voor Milieu, de voorzitter van het Van Gogh Nationaal Park en vele andere deelnemers.

NFH kreeg ook een aantal nieuwe bestuursleden, waaronder onze nieuwe voorzitter Sabine Pinedo, plv. voorzitter André van der Zande en penningmeester Andries Noback. Tevens traden toe Agnes van den Berg en André Hoek.

Ook werd NFH's eerste jeugdambassadeur benoemd, Clara Jeanroy. In 2020 werd tevens de NFH Online Community (op LinkedIn) gelanceerd.

Projecten en initiatieven

In onderstaand overzicht beschrijven we een aantal van onze projecten en initiatieven die in 2020 aandacht kregen.

Groen voor zorg: toepassingen voor patiënten en zorgprofessionals

Nature For Health is partner van een nieuw door VU-Amsterdam geleid project met als titel “Groen voor de zorg: toepassing voor patiënten en zorgprofessionals”.

Vanuit zorginstellingen en groenbedrijven is er een groeiende interesse voor het inzetten van groen in de zorg. Toch wordt groen in zorginstellingen nog niet op grote schaal toegepast en daar waar groen wordt toegepast wordt het niet altijd optimaal gebruikt. Dit komt enerzijds doordat er nog onvoldoende kennis is van de wensen en behoeften van patiënten en zorgprofessionals en anderzijds door het beperkte aantal klinische relevante onderzoeken naar de effecten van groen in zorginstellingen.

Om die reden is een consortium van groene- en zorgpartijen en onderwijsinstellingen onder leiding van Dr. Jolanda Maas van de faculteit der Gedrags- en Bewegingswetenschappen van de Vrije Universiteit Amsterdam recent gestart met een 4-jarig onderzoek waarin de volgende doelstellingen centraal staan:

- Het samen met patiënten, zorgprofessionals en groenleveranciers ontwikkelen, testen en evalueren van de praktische inzetbaarheid van verschillende groene interventies die toegepast kunnen worden in verschillende typen zorginstellingen.
- Nagaan in hoeverre het gebruik van en/ of blootstelling aan groen bijdraagt aan het welzijn van zorgprofessionals en patiënten.

NFH ondertekent pledge en wordt partner Alles is Gezondheid

NFH's voorzitter Sabine Pinedo heeft op 25 september 2020 de Alles is Gezondheid pledge voor het meer inzetten van de kracht van de natuur voor onze gezondheid ondertekend. De pledge werd getekend door 20 partijen bij de sluiting van de Week van het Groen Kapitaal van de Provincie Noord-Brabant. Gedeputeerde Esther Rommel leidde de digitale ondertekeningsbijeenkomst. Daarmee is NFH ook partner van Alles is Gezondheid geworden.

Door kennis te bundelen vanuit de netwerken van Alles is Gezondheid en Groen Kapitaal is een video met praktijkvoorbeelden gemaakt en samen met onderzoek, praktijk en beleid een interactieve infographic opgesteld. Dit om het belang van een groene gezonde leefomgeving breder uit te dragen en specifiek ook gemeenten uit te dagen hier meer mee te doen.

Vergroten van kansen van kwetsbare jongeren om bij te dragen aan de maatschappij en het landschap van Limburg

De Limburgse zorginstelling Stichting Somnium Begeleiding & Stichting Somnium Zorg (Somnium) en de Stichting Nature For Health willen samen de kansen voor kwetsbare jongeren in Limburg vergroten om actief bij te dragen aan de maatschappij en het landschap van Limburg. We willen dat doen samen met bedrijven en instellingen en in samenwerking met vrijwilligers. We hebben daartoe een project in ontwikkeling, met onder meer de prachtig gelegen Limburgse biologische wijngaard Aldenborgh in Eys en HXHoogcruts- 'het klooster van de 21e eeuw' in Noorbeek, een mooie inspiratieplek van Stichting het Limburgs Landschap voor natuur & erfgoed en gezondheid. Gehoopt wordt het project in de eerste helft van 2021 te kunnen starten.

De Groene GGZ – vergroening van de geestelijke gezondheidszorg

In 2020 hebben NFH en IVN de handen ineen geslagen voor het bevorderen van de vergroening van de geestelijke gezondheidszorg in Nederland. Hiervoor is begonnen met de ontwikkeling van een project met de titel "De Groene GGZ – de 10 groene voorlopers in de geestelijke gezondheidszorg". In het kader van dit project zijn contacten gelegd met verscheidene organisaties die zich bezig houden met aspecten van geestelijke gezondheidszorg en is besloten een inspiratieseminar in 2021 te organiseren om draagvlak te meten en ideeën vanuit de geestelijke gezondheidszorg mee te nemen in de verdere projectontwikkeling.

Gezonde Groene Wijken

Het NFH programma Gezonde Groene Wijken is in 2020 mooi van start gegaan, en trekt steeds meer aandacht van gemeenten en gemeenschappen. Voor de Reeshof in Tilburg zijn we nu de diepte in aan het gaan en hebben er bijeenkomsten plaatsgevonden met bewoners en bij de wijk betrokken organisaties. Er lopen verkenningen met andere Nederlandse gemeenten en organisaties. In 2020 vond ook een NFH Werk-Inspiratie-Sessie plaats over dit thema.

Helend Landschap Dag 2020

De Helend Landschap Dag 2020 was zeer succesvol. De dag kende een mooie start met de opening van het Inspiratie Centrum Nature For Health, in Berkel-Enschot en het "Van Gogh Nationaal Park" Helend Landschap Pad door de ontwerper, Van Gogh Nationaal Park ambassadeur Frans Kapteijns, tezamen met de voorzitter van het Van Gogh Nationaal Park, Yvo Kortmann.

Het Inspiratie Centrum, gelegen in het Nationaal Park, is mooi 'aangekleed' binnen en buiten, ten tijde van de opening met o.a. de NatureBliss fototentoonstelling "Natuur als visueel medicijn" en de "Healing Pod" (een groene binnenruimte waar je zintuigen worden geprikkeld en je tot rust komt).

In het tweede deel van de ochtend vond het Debat "Heel het Landschap plaats". Dit Debat werd voorgezeten door NFH voorzitter Sabine Pinedo, te samen met plv. Regional Directeur IUCN-Europa Chantal van Ham, en (online) geopend door de heer Tedros Adhanom Ghebreyesus, Directeur-Generaal van de Wereldgezondheidsorganisatie, met een krachtige boodschap om mens en natuur zo spoedig mogelijk in balans te krijgen. Zijn speech werd gevolgd door een inspirerende bijdrage van prof. dr. Agnes van den Berg.

Het Debat, waar ook de voorzitter van het Van Gogh Nationaal Park, Yvo Kortmann, de voorzitter van Europarc Federation Ignace Schops, Oisterwijker Bert Klerks, en andere aan meededen, werd afgesloten door de EU Commissaris voor Milieu, de heer Virginijus Sinkevičius. Daarna werd door NFH bestuurslid Joop van Hezik de 'Healing Landscape Declaration' gepresenteerd. Deze verklaring is breed verspreid in Nederland en wereldwijd.

Op twee locaties, te weten op het Inspiratie Centrum Nature For Health (Berkel-Enschot) en op de Broedplaats De Steenfabriek Udenhout hebben mensen het helend landschap aan den lijven kunnen zien, voelen en ervaren, op verscheidene sprankelende manieren. Onder meer via begeleide wandelingen, kunstuitingen in de natuur (Gardens of Abundance), en informatie over hoe te natuur te gebruiken (als basisscholer, jongere, als oudere, als mens met dementie, enz). Ook de Healing Pod en de Podcast "Blokje Omdenken" werden gepresenteerd en toegelicht.

In het kader van de Helend Landschap Dag lanceerde de Landschapstriënnale (LT) 2021 een helend landschapsfilm, gebaseerd op een interview van LT2021 curator Marco Vermeulen met NFH executive Rob Wolters. De Helend Landschap Dag was een Partner Event van de #EuropeanGreenWeek2020 van de Europese Commissie en gekoppeld aan de VN Global Goals.

De Hof van...

NFH en Zet hebben in 2019 en 2020 hun samenwerking geïntensiveerd rond het thema mensen met dementie, zorgverleners en wijkbewoners en de groen-blauwe ruimte in de provincies Noord-Brabant en de provincie Overijssel. Een en ander onder de noemer "De Hof van Brabant" en "De Hof van Overijssel".

Met het concept 'De Hof van ... : groen-blauwe oases in de woonomgeving' verbinden we de urgenties van een dementievriendelijke samenleving met hoogwaardige natuur in de stedelijke omgeving. De verbinding ontstaat door enerzijds het fysiek realiseren of verbeteren van deze gebieden, en anderzijds door het stimuleren van het gebruik door mensen met dementie, zorgverleners en buurtbewoners. Door de (her)inrichting van groen-blauwe oases in de woonomgeving worden direct ook nieuwe ecologische waarden in de stad gecreëerd of bestaande kwaliteiten verbeterd.

Het projectvoorstel De Hof van Brabant is gereed en ingediend bij mogelijke financiers. Afspraken zijn gemaakt met IVN voor samenwerking, en synergie in uitvoering met het IVN Noord-Brabant project "Alle ouderen naar buiten!".

Het projectvoorstel De Hof van Overijssel is in ontwikkeling en het initiatief is besproken met de provincie Overijssel en de gemeente Deventer, en met IVN Overijssel.

NFH treedt toe met Groen voor de Zorg tot Missie Veerkracht van Federatie voor Gezondheid

De Missie Veerkracht van de Federatie voor Gezondheid roept op om buiten de bestaande kaders te denken, creatief te zijn en lef te hebben. We voelen ons aangesproken door deze missie en doen daarom mee.

NFH is toegetreden tot de Missie Veerkracht van de Federatie voor Gezondheid, met het initiatief “Groen voor de Zorg”.

De zorg is een vitale sector voor de samenleving. Het bestaat zelf uit mensen die net als ieder mens op z’n tijd aandacht en zorg nodig hebben. Zeker in deze stressvolle tijd is het goed om af en toe even te kunnen ontkoppelen.

Vanuit dit besef is initiatief “Groen voor de Zorg” geboren, een initiatief van NFH, samen met VU Amsterdam en verscheidene anderen, waaronder groene zorgverleners, hoveniers aangesloten bij VHG, Wandelnet, JIJ MAG.NU, en NatureBliss. De Fred Foundation heeft ons van het begin af aan gesteund met raad en daad.

Ons doel is om mensen in de zorg, weer wat meer op adem te laten komen – fysiek en mentaal – door het contact met de helende kracht van de natuur. In het kader van hun werk en/of in hun privé-situatie.

We zijn in contact met een aantal zorginstellingen in het kader van Groen voor de Zorg.

Hoe openbaar groen bijdraagt aan het welzijn van ouderen

De bevolking vergrijst en daarmee is de zorg voor kwetsbare ouderen een flinke maatschappelijke uitdaging geworden. Hoe langer de periode van kwetsbaarheid wordt uitgesteld, hoe kleiner de zorglast. Hoe kwetsbaar ouderen zijn, hangt onder meer af van de omvang van het sociale vangnet en de fysieke gezondheid.

In het project ‘Groen voor Grijs’ werd gekeken naar de invloed van groen, met speciale aandacht voor de wijk Waterhoef in Oisterwijk.

Jasperina Venema (Nature For Health) en Sabine van Rooij (WENR) vertellen over de bevindingen in het artikel “Hoe openbaar groen bijdraagt aan het welzijn van ouderen”. Het artikel geeft ook aandacht aan lessen en aanbevelingen.

‘Beter in het Groen’ leeft voort via NFH community

Na ruim 5 jaar is per 1 september 2020 de Beter in het Groen (BihG)-zoeker offline gaan.

Op meer dan 1300 plekken in Nederland zijn initiatieven via deze website aangemeld: van wekelijkse buiten-sportlessen tot kindertherapie en re-integratie in het groen. In een natuurgebied of park dichtbij huis.

Een doorontwikkeling van de BihG-zoeker is vereist om te voorzien in behoeften uit de praktijk, op te schalen en voor een grotere inbedding van activiteiten en kennis van natuur en gezondheid.

De unieke database gaat niet verloren: Mediquest heeft deze overgedragen aan Nature For Health. We zijn een community rondom natuur en gezondheid aan het bouwen, met liefst ook een BihG2.0. Partijen die daaraan mee willen bouwen zijn welkom!

NFH dankt Augie Vissers, de initiatiefnemer en beheerder van BihG, voor de inspiratie en de informatie die zij samen met de BihG partners voor 5 jaar lang via Beter in het Groen heeft geboden.

Natuur voor gezondheid in stedelijke gebieden

IUCN-The World Conservation Union heeft een artikel van Nature For Health gepubliceerd in een van haar nieuwsbrieven (IUCN congres 2020). De titel van het artikel is "Nature for health on our urban minds". Directeur NFH Rob Wolters heeft het artikel op verzoek van IUCN geschreven.

Het artikel stelt dat het dagelijkse leven steeds verder van de natuur verwijderd. Dit komt met name door de voortgaande urbanisatie over de hele wereld. Meer dan 50% van de mensen woont nu in stedelijke gebieden, en tegen 2050 zal dit stijgen tot ongeveer 70%. Verstedelijking vermindert de toegang tot groene ruimtes en gaat gepaard met verhoogde kans op ziektes. Onze huidige sociale en communicatiepatronen brengen ons ook verder weg van de natuur. We hebben steeds meer schermtijd en minder groene tijd.

Een groene omgeving helpt om aandoeningen te voorkomen en versnelt het genezingsproces. Daarom is het opnieuw verbinden met de natuur op de een of andere manier van vitaal belang voor mensen en samenlevingen. Dit vereist veranderingen in paradigma's, inclusief in onze gezondheidszorgsystemen.

Groene Plaatsmakers zoeken locatie!

De jeugd heeft de toekomst! En daarom gaan wij met hen aan de slag om samen de leefomgeving groener en gezonder in te richten. Het project heet de Groene Plaatsmakers en start in de eerste helft van 2021.

De afgelopen jaren is de kwalitatief goede en groene leefomgeving steeds prominenter op de maatschappelijke agenda gekomen. De relatie tussen de kwaliteit van de fysieke leefomgeving en de gezondheid van inwoners wordt breed erkend. Maar in de praktijk blijkt het soms lastig om deze werelden bij elkaar te brengen. Plaatsmakers en Nature For Health hebben een methode ontwikkeld die hierin verandering gaat brengen: het vergoenen en gezonder maken van de leefomgeving met behulp van 'De Groene Plaatsmakers'. In onze aanpak brengen we de verschillende domeinen, maatschappelijke partners, ondernemers en de doe-kracht van de jeugd bij elkaar op lokaal niveau. Samen met jongeren gaan we een lokaal participatief traject in: zij zijn de Groene Plaatsmakers. We beginnen in Den Bosch. We verkennen met hen waar zij meer groen willen, op welke plekken in hun eigen stad, wijk of dorp. Belangrijk is dat zij ook nadenken welke functie het groen heeft en welke doelgroepen zij voor ogen hebben.

De aanpak resulteert in een agenda en een actieplan dat mét jongeren samen is gemaakt en mét hun samen wordt uitgevoerd. Geen theoretische beschouwingen, maar vooral op zoek naar hoe we samen met lokale experts ideeën en initiatieven in de praktijk verder kunnen helpen. Op deze manier kunnen jongeren een actieve en zinvolle bijdrage leveren aan een gezonde, groene en klimaat adaptieve woonomgeving. Met duurzaam effect voor de gezondheid en de kwaliteit van het groen!

Inzet kracht van diversiteit voor natuur en gezondheid

Hoe kunnen we de komende jaren meer mensen laten profiteren van de positieve werking van de natuur op hun gezondheid? Deze vraag stond centraal tijdens de Expertmeeting Samenwerken aan natuur en gezondheid op 13 februari 2020 in Utrecht. De bijeenkomst was georganiseerd door Arts & Leefstijl, Staatsbosbeheer, Nature For Health en Alles is Gezondheid.

Via interactieve sessies, waarbij vijf personae centraal stonden, werd er gediscussieerd over hoe de relatie tussen mensen en natuur versterkt kan worden. Nature For Health faciliteerde twee sessies.

De bijeenkomst heeft met name de volgende concrete plannen opgeleverd:

1. Ontwikkeling materialen Natuur en Gezondheid voor (zorg)professional, patiënt, bewoner – door Arts en Leefstijl, GGD Gooi en Vechtstreek en Alles is Gezondheid. Ontwikkeling beleidstool: wat kan groen betekenen voor gezondheid?
2. Initiatiefnemers het Klimaatverbond en Alles is Gezondheid. De organisatie van een Hackathon voor Jongeren in het groen on/offline door
3. LandschappenNL, Nederlands Centrum Jeugdgezondheid, Staatsbosbeheer en Nature For Health. (Deze activiteit is in 2021 stopgezet).

Daarnaast kijkt Nature For Health of er vervolg kan worden gegeven aan de uitkomsten van de sessie over ouderen in zorginstellingen.

NFH externe bijeenkomsten en communicatiekanalen

Voor het ontwikkelen van kennis en het uitwisselen van ervaring, visies en inspiratie op het gebied van Natuur & Gezondheid heeft NFH twee typen bijeenkomsten die we structureel zullen inzetten, te weten:

- **Werk Inspiratie Sessies Natuur & Gezondheid**
- **Seizoensbijeenkomsten Natuur & Gezondheid**

NFH heeft in 2020 twee **seizoensbijeenkomsten** georganiseerd. Trekkers binnen NFH waren Cora Postema en Jasperina Venema. Klein maar fijn was het gezelschap dat 25 juni 2020 bij Kiemkracht 64 in Malden bijeenkwam bij de eerste NFH seizoenbijeenkomst, met als thema “Nieuwe kansen!”. Er werd van gedachten gewisseld over de kansen en ervaringen die samenhangen met de coronacrisis. De conclusie is: “We zien volop mogelijkheden. We hebben echter vooral verbinding en bundeling van specifieke kennis en informatie nodig voor daadkracht en succesvolle acties”. Er werd aanbevolen dat NFH daarin een belangrijke rol speelt en zich ontwikkelt tot een open ondersteunend platform. Op 18 September 2020 vond de NFH Herfstbijeenkomst Oogsten van je Vruchten plaats. We beleven met ons allen, sinds maart 2020, bijzondere tijden. We zouden dit het Corona tijdperk kunnen noemen. Iedereen blijkt het weer anders te ervaren. Toch lijkt het er op dat veel mensen in deze tijd ook de waarde van de natuur (her)ontdekken. Dat is, naast alle onzekerheid, een waardevolle vrucht voor de mensen en voor het vakgebied Groene Zorg. Natuurvolken weten al duizenden jaren hoe zij succesvol kunnen samenleven met de natuur. Daardoor hebben de mensen, dieren, planten en de aarde zelf, al zo lang, in balans kunnen overleven en samenleven. De begeleiding van deze succesvolle bijeenkomst lag in handen van Yoke de Wilde, Bureau Smaragd Coaching.

Vanwege de beperkingen die de coronamaatregelen ons opleggen is er besloten de NFH seizoenbijeenkomst voor december 2020 niet door te laten gaan. Voor 2021 wordt gezien hoe het concept seizoenbijeenkomsten kan worden voortgezet.

De NFH **Werk Inspiratie Sessies** hebben in 2020 ook geleiden onder de coronamaatregelen. Uiteindelijk heeft er slechts 1 WIS bijeenkomst plaatsgevonden. Op 10 September 2020 werd WIS bijeenkomst “Gezonde Groene Wijken” georganiseerd, in de Reeshof in Tilburg. Bewoners van wijken met veel groen voelen zich gezonder en gelukkiger. Steeds meer bewoners ervaren het zelf en ook steeds meer onderzoeken wijzen dat uit. Ook verplaatst de gezondheidszorg zich steeds meer naar wijken. Kwetsbare ouderen, mensen met ziekten als dementie en psychische problemen worden steeds meer in wijken begeleid en behandeld. Het verminderen van klimaateffecten, zoals hittestress, en de achteruitgang van biodiversiteit, vereisen tevens een lokale aanpak. Groen en gezondheid bieden een grote kans om op wijkniveau al deze uitdagingen het hoofd te bieden. En Covid-19 heeft ons laten zien hoe zeer nodig dat is. Op 10 september kwamen al deze onderwerpen aan de orde. De bijeenkomst heeft geresulteerd in nieuwe bouwstenen voor het NFH programma Gezonde Groene Wijken en een verbreding van het netwerk.

Communicatiekanalen

- In 2020 werden de NFH externe communicatie-instrumenten actief onderhouden. Het betreft met name de NFH website en de NFH social media (Linkedin en Twitter). De NFH social media kreeg de nodige nieuwe volgers in 2020 en de posts werden over het algemeen gewaardeerd.
- Nature For Health heeft begin februari 2020 de Nature For Health Online Community Group gelanceerd. Deze op LinkedIn gebaseerde groep vormt de online community van Nature For Health. Het is gecreëerd vanwege de toenemende verzoeken om te kunnen aansluiten bij de NFH-gemeenschap. De groep biedt de mogelijkheid om contact te houden. Informatie, vragen, uitnodigingen voor vergaderingen, opvattingen en andere kwesties met betrekking tot natuur en gezondheid kunnen via deze groep worden uitgewisseld.
- De ambitie is om de – nu verouderde- NFH website in de nabije toekomst te vernieuwen, en tweetalig te maken (Nederland en Engels).

NFH interne bijeenkomsten

De NFH Council is in 2020 5 keer bijeen gekomen, waarvan een aantal keren online.

De NFH Council agendeerde verscheidene onderwerpen zoals strategie, fondsenwerking, samenwerkingsprioriteiten, NFH duurzaamheidsbeleid, financieel beheer, enz.

Ook het NFH Implementatie Team heeft verschillende keren vergaderd, met een focus op ontwikkeling en implementatie van projecten. Tevens heeft het NFH IT de NFH Council geadviseerd op het vlak van nieuwe thema's (en rubricering van projecten en initiatieven) en community-building.

Subgroepen van het NFH Implementatie Team zijn in 2020 geformeerd, en hebben zich onder meer gebogen over de ontwikkeling van NFH, NFH community en de organisatie van groene zorg.

Partnerschappen

In 2020 is NFH een aantal mooie partnerschappen aangegaan, met **Stichting Green Mental Health, de Buitenpsychologen, Somnium, Pro Persona, Wandelnet, Feelz, Architecture of Cure, Innovatiebureau Lentekracht, Value-Based Health Care Center Europe, Stichting Buitenschool, en NatureBliss.**

Al eerder werd de samenwerking met **Alles is Gezondheid** al genoemd, waarvan NFH partner is geworden,

In November 2020 zijn NFH en **Nudge** een partnerschap aangegaan.

In het najaar 2020 zijn **NatuurlijkSportief** en NFH partners geworden.

Een mooi partnerschap in tevens die tussen NFH en het **Van Gogh Nationaal Park.**

Beide organisaties werkten al nauw samen in het kader van de Helend Landschap Dag 2020. In het vervolg van deze Dag, hebben beide organisaties besloten om net name te werken aan de volgende follow-up:

- Het Van Gogh Nationaal Park te ontwikkelen als een proeftuin, nationaal en internationaal, of het vlak van natuur en gezondheid, gekoppeld aan onder meer toerisme en recreatie, zorg economie en duurzaamheid;
- Een projectvoorstel om aan bovenstaande ambitie een boost te geven, in samenwerking met NFH, de Provincie Noord-Brabant, Van Gogh Nationaal Park en verscheidene andere partijen;
- Brede verspreiding van de al eerder genoemde Helend Landschap Verklaring en aandacht vragen voor de boodschap van de Verklaring.

Begin 2021 is NFH formeel toegetreden als partner van het Van Gogh Nationaal Park.

Organisatie

In 2020 zijn drie NFH Council leden toegetreden, waarvan twee werkzaam zijn in de gezondheidszorg, te weten **Andries Noback** en **Sabine Pinedo**, en waarvan een werkzaam is geweest in de gezondheidszorg: **André van der Zande**. Tevens is toegetreden **André Hoek**, werkzaam in de hoveniersector, en **Agnes van der Berg**, hoogleraar.

Sabine is internist, zorgondernemer, keynote- en TedX-spreker. Daarnaast is ze actief in preventie, positieve veranderingen in levensstijl en (online) zorginnovaties. Ze is bestuurslid van de medeoprichter en directeur van Vital10 en bestuurder van de Ingeborg Douwes Stichting. Sabine is toegetreden als de nieuwe voorzitter van de Council. In de volgende nieuwsbrief stel ze zich voor.

Andries is senior levenscoach voor mensen met autisme, was penningmeester van de per 1 januari 2020 opgeheven Beroepsvereniging Groene Zorg (BVGZ) en was voorzitter van de regio Gelderland van de Nederlandse Vereniging van Autisme. Andries is toegetreden als bestuurslid en penningmeester.

André Hoek is algemeen directeur van het Hoveniersbedrijf Hoek – beter leven in het groen. André was tevens betrokken bij de oprichting van Nature For Health in 2013 en bij verscheidene andere initiatieven op het vlak van groen en duurzaamheid.

Agnes van den Berg is bijzonder hoogleraar natuurbeleving bij de Rijksuniversiteit Groningen, en directeur van Natuurvoormensen, gericht op omgevingspsychologisch onderzoek. Agnes is een van de toponderzoekers op het vlak van natuur en gezondheid.

André van der Zande is in September 2020 toegetreden tot Nature For Health als plv. voorzitter van de NFH Council. André was onder meer RIVM directeur-generaal en secretaris-generaal van het ministerie van LNV. Hij is lid van de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur.

Eind 2020 verliet Jasperina Venema de Council. Jasperina was, te samen met Bert van Helvoirt een van de oprichters van de toenmalige Nature-Assisted Health Foundation, nu Nature For Health geheten en was sinds de oprichting van NFH in 2013 als bestuurslid bij NFH betrokken.

Tevens legde in 2020 Rob Wolters zijn functie als lid van de Council neer, vanwege zijn formele benoeming als executive van Nature For Health. Rob was daarvoor al enige tijd interim-directeur.

Cora Postema, voormalig bestuurslid van BVGZ, werd ambassadeur van NFH. Cora is “Ontdekkingsreiziger” en staatssecretaris van het Ministerie van Leven en Organisator van de eerste vier NFH seizoensbijeenkomsten.

Het Implementatie Team van NFH is erg actief en bestond in 2020 uit 8 leden en 1 adviseur. Het Implementatie Team is het uitvoerend orgaan van NFH, en heeft verscheidene van de hierboven genoemde projecten en initiatieven geïnitieerd.

Leden van Council en Implementatie Team in 2020

NFH Council (2020)

Voorzitter, plv. voorzitter, secretaris, en penningmeester

- Sabine Pinedo, bestuursvoorzitter (Internist, (mede-)oprichter en directeur Vital10, bestuurslid Ingeborg Douwes Stichting, keynote- en TedX-spreker)
- André van der Zande, plv. bestuursvoorzitter (Lid van de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur, vml. RIVM directeur-generaal en vml. secretaris-generaal van het ministerie van LNV)
- Ben Janssen, bestuurssecretaris (Vml. manager Dementie Ondersteunings- en Trainingscentrum (DOT), De Wever, Eigenaar Dementiaservices Ben Janssen)
- Andries Noback, bestuurslid penningmeester (Oprichter Bureau Autitude en vml. voorzitter van de Nederlandse Vereniging voor Autisme Gelderland).

Algemene bestuursleden

- Agnes van den Berg, bestuurslid (Bijzonder Hoogleraar Beleving en waardering natuur en landschap aan de Faculteit Ruimtelijke Wetenschappen, Rijksuniversiteit Groningen, en eigenaar Natuurvoormensen – omgevingspsychologisch onderzoek)
- Tjisse Brookman, bestuurslid (Eigenaar Tjisse Brookman Advies, vml. De Friesland Zorgverzekeraar)
- André Hoek, bestuurslid (directeur Hoek Hoveniers, lid van Branchevereniging VHG – Voor ondernemers in het groen)
- Patrik Grahn, bestuurslid (Hoogleraar, Swedish University of Agricultural Science – Dep of Work Science, Business Economics and Environmental Psychology)
- Joop van Hezik, bestuurslid (Eigenaar Ecotopia, bestuurslid Dementie Coöperatie Oisterwijk, vml directeur Nature-Assisted Health Foundation en mede-oprichter van Global Goals Genootschap Oisterwijk)
- Jasperina Venema, Van Helvoirt Groenprojecten (tot november 2020).

Executive

Rob Wolters, executive/directeur (Vml. directeur ECNC en Land & Sea Group, vml. Nederlands Ministerie van LNV, oprichter Seven Waves)

NFH Implementatie Team (2020)

NFH kernteam

- Rob Wolters, Executive NFH
- Jasperina Venema

NFH associates

De andere leden van het NFH Implementatie Team, de NFH associates, zijn:

- Paul van der Velden, Maatschappelijk Effect
- Mark Verweij, Natura Vitaal
- Tjisse Brookman, Tjisse Brookman adviseur natuur en gezondheid
- Ben Janssen, Dementiaservices Ben Janssen (focus op kwetsbare ouderen en groene omgeving)
- Sanne Hiemstra, oprichter Sanne Renske Hiemstra (Mens & Omgeving)

Adviseur van Implementatie Team:

- Rob Maessen, social innovation and sustainable development

NFH ambassadeur en organisator NFH seizoensbijeenkomsten in 2020:

- Cora Postema, Ont-dekkingsreiziger en staatssecretaris van het Ministerie van Leven.

Jeugd-ambassadeur/Youth-ambassador:

- Clara Jeanroy, University student, Sorbonne University & Wageningen University

Support

- Robert Zeggelaar, Administratiekantoor Zegge LLP
 - Milou Kuper | LOUK concept & creatie
-

Nature For Health heeft eind maart 2020 duurzaamheidsbeleid gepubliceerd. We willen helpen bij het maken van stappen naar een gezonde, groene en eerlijke planeet.

Begin 2020 is NFH toegetreden tot het centrum Kenniscentrum Filantropie beheert het grootste, centrale platform met goede doelen en vermogensfondsen in Nederland en maakt "goed doen goed zichtbaar". De registratie van Nature For Health past in ons beleid om zo transparant en open mogelijk te zijn. En om zo continue te blijven werken aan kwaliteitsverhoging. Uiteraard hopen we dat we door de registratie ook meer in beeld komen van vermogensfondsen.

Eind April 2020 werd Nature For Health 1 % for the Planet non-profit partner, voorgedragen door het bedrijf Suslight Nederland. We zijn er trots op dat we deze internationale status hebben gekregen. 1% for the Planet is een wereldwijd beweging die bedrijven en individuen inspireert om acties voor de gezondheid van onze planeet te ondersteunen. Bedrijven die lid zijn van dit netwerk dragen ten minste één procent van hun jaarlijkse omzet bij aan dit type acties via steun aan 1 % for the planet. De 1% for the Planet business partner Suslight Nederland heeft NFH opgenomen als goed doel, waaraan het bedrijf financieel gaat bijdragen. Suslight was voor twee jaar op een rij 'Best for the World Honoree'.

Via een beschikking in begin 2020 heeft de Belastingdienst de Stichting Nature For Health de ANBI-status verleend, met terugwerkende kracht vanaf 20 december 2019. Een ANBI is een algemeen nut beogende instelling. Een instelling kan alleen een ANBI zijn, als ze zich voor minstens 90% inzet voor het algemeen nut.

Nature For Health is blij een ANBI-instelling te zijn. Het past bij onze NFH principes van openheid en transparantie. Daarbij komt dat financiële steun aan Nature For Health dankzij onze ANBI-status fiscaal voordelig is.

